

СЧЕТОВОДСТВО НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

Отчитане на капиталите

1. Обща характеристика на капиталите

1.1 Същност – абстрактна величина¹ която представлява паричен израз на вложените в дейността на предприятието активи.

1.2 Концепции за капитала:

- финансова концепция – за капитал се приема размерът на вложените пари или покупателната стойност "чисти пари" или "собствен капитал"

- материална концепция – капиталът е производствения капацитет на предприятието, основаващ се на произведената продукция за единица време

1.3 Разновидности на капитала:

- Собствен Капитал /СК/ – размерът на собствения капитал, вложен в предприятието

- Привлечен Капитал (пасивен) – краткоср. и дългосрочни задължения

1.4 Видове капитал според срока на участие на капитала в дейността

- постоянен капитал – сумата от СК и размера на дългоср. задължения

- оборотен капитал – разлика между краткоср. активи и краткоср. зад/я

2. Отчитане на СК:

2.1 Същност – размерът му се определя като разлика от пълната стойност на активите "-" всички пасиви, финансираня и приходи за бъдещи периоди

2.2 Форми на проявление на СК:

- Основен Капитал ОК

- Резерви

- Неразпределена печалба и непокрити загуби от минали години

- Финансов резултат (печалба или загуба)

2.3 Отчитане на ОК

- Същност – задължителна форма на проявление на СК, постоянна и абстрактна величина, формирана при управление на дружеството

- Характеристика на ОК

- Счетоводни сметки:

101 – с/ка ОК, изискващ регистрация (балансова, пасивна, основна, капиталова)

102 – с/ка ОК, неизискващ регистрация (баланс., пасивна, основна, капиталова)

108 – с/ка Премии, свързани с капитала (небалансова, пасивна, корективна)

109 – с/ка Отбивив(сконто), свързани с капитала (небал., активна, корективна)

426 – с/ка Вземания по записани вноски (балансова, активна, осн., разчетна)

2.4 Счетоводни записвания:

А. при увеличение на ОК:

I вариант – за получени и внесени веднага парични и непарични вноски

Гр. 20, 21, 27, 30, 31, 50 / 101, 102

II вариант – при записване на дяловите вноски

426 / 101, 102 - 50 000 лв.

III вариант – внасяне на записани дялови вноски

201 - 20 000

206 - 10 000

503 - 20 000

/ 426 - 50 000

- увеличение на ОК за сметка на неразпределената печалба от минали години

122 / 101, 102

- увеличение на ОК за сметка на Резервите (с/ка 111, 119)

111, 119 / 101, 102

- увеличение на ОК за сметка на Дължими дивиденди (с/ка 425)

425 / 101, 102

- прехвърляне на задължения към кредитори с предварително сконто, със съгласието им

гр. 15, 40, 499 / 101, 102

- чрез нови съдружници и внесени от тях суми

50 / 101, 102

Б. при намаление на капитала:

- при напускане на съдружници

101, 102 / гр. 20, 21, 27, 30, 31, 50

- при покриване на загуби

101, 102 / 121

- за връщане на амортизируеми ДА като дялови вноски

101, 102 / гр. 20, 21

Упражнение върху отчитане на ОК

обороти

№	съдържание	Д-т	К-т
1	Броени 200 лв. съгл. РКО Д-т с/ка 602 Разходи за външни услуги К-т с/ка 501 Каса	200	200
2	Записани ДВ - 53 000 лв. съгласно Учредителен договор Д-т с/ка 426 Вземания по ЗДВ Аналит. с/ка Н.Даскалов 30 000 Аналит. с/ка Ст. Денчев 13 000 Аналит. с/ка Г. Цветков 10 000 К-т с/ка 101 ОК	53 000	53 000
3	Внесени ДВ съгл. Протокол за оценка, акт за пр. ДА, вносна бележка, с.разп. дог. Д-т с/ка 202 Сгради и конструкции Д-т с/ка 204 съоръжения Д-т с/ка 206 Транспортни средства Д-т с/ка 503 РС Д-т с/ка 304 Стоки К-т с/ка 426 Ан. с/ка Н.Даскалов 30 000 Ан. с/ка Ст.Денчев 13 000 Ан. с/ка Г. Цветков 10 000	18 000 10 000 15 000 4 000 6 000	53 000
4	Покрита загуба от минали години 21 000 лв. съгл. Протокол Д-т с/ка 101 ОК, изискващ регистрация К-т с/ка 121 Покрити загуби от минали години	21 000	21 000
5	Изкупени акции 400 бр. х 1.20 изплатени от РС съгл. Банково бордеро Д-т с/ка 512 Изкупени собствени акции К-т с/ка 503 РС	480	480
6	Унищожени са изкупените собствени акции съгл. Протокол Д-т с/ка 101 ОК Д-т с/ка 109 Активи, свързани с капитала К-т с/ка 512 Изкупени собствени акции	400 80	480
7	Увеличение на ОК, записани ДВ в регистъра на съдружниците Д-т с/ка 212 Програмни продукти Д-т с/ка 501 Каса Д-т с/ка 213 Права върху интелект. Собственост К-т с/ка 101 ОК	2 200 800 1 000	4 000
8	Вноските са получени от съдружниците, Протокол за оценка на ДА, акт за приемане и предаване на ДА, ПКО и Протокол Д-т с/ка 501 парични средства в касата Д-т с/ка 212 Прогр. Продукти Д-т с/ка 213 Права върху интелект. Собственост Д-т с/ка 109 Отбиви, свързани с капитала К-т с/ка 101 ОК	800 2 500 900 200	4 000

с/ка 108 " + " отчита положителни разлики

с/ка 109 " - " отчита отрицателни разлики

Отчитане на капиталовите резерви

1. Същност – паричен израз на целеви активи с временен характер, създадени по нормативен път или по решение на собствениците.

1.1 Източници на Резерви – заделени суми от печалбата, от увеличаване стойността на ДМА (сгради) и Краткотр. Активи, от увеличаване на Дългоср. Финансови Активи.

1.2 Използване на резервите – целево:

- за покриване на загуби
- за увеличаване на ОК
- за спонсорство
- за покриване на разходи по социални дейности /по желание/
- за социално подпомагане на персонала

2. Счетоводно отчитане на резервите

2.1 Счетоводни сметки:

- с/ка 111 Общи резерви
- с/ка 112 Резерви от последваща оценка на ДА
- с/ка 113 Резерви от последваща оценка на КА
- с/ка 114 Резерви от последваща оценка на ФИ /фин. инструменти/
- с/ка 115 Резерви от емисии на акции
- с/ка 119 Други резерви / на предприятието/

2.2 Счетоводни записвания:

- заделяне на сума от печалбата за резерви:
122 / 111, 112
- увеличаване на резервите от оценка при увелич. на стойността на ДА:
гр. 20, гр. 21 / 112
- при увеличаване стойността на КА (продукция, стоки, услуги):
гр. 30, 31 / 113
- при увеличаване стойността на Финансовите Активи (инструменти):
гр. 22 / 114
- за увеличаване на ОК от Резервите: **11, 112 / 101**
- за спонсорство: **119 / гр. 50**
- за покриване на разходи за соц. Дейност: **119 / гр.50**
- за покриване на загуби за сметка на резервите: **111, 119 /121 или 123**
- от емисии на акции: **108 /115**